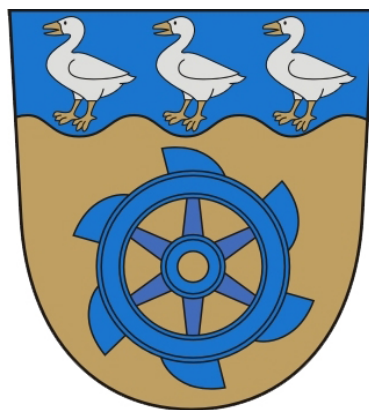

ANIJA VALLA
2015. AASTA
EELARVE SELETUSKIRI

Kehra 2014

Sisukord

Sisukord.....	2
Sissejuhatus	3
1. Majandusprognoos	3
2. Põhitegevuse tulud	6
2.1 Maksutulud.....	7
2.2 Tulud kaupade ja teenuste müügist	10
2.3 Saadavad toetused	11
2.4 Muud tulud	12
3. Põhitegevuse kulud	13
3.1 Antavad toetused	13
3.2 Muud tegevuskulud	14
3.3 Kulude jaotus tegevusalade järgi.....	16
3.3.1 Üldvalitsemine	17
3.3.2 Avalik kord.....	18
3.3.3 Majandus	18
3.3.4 Keskkonnakaitse.....	19
3.3.5 Elamu- ja kommunaalmajandus	20
Tänavavalgustuse eelarvesse lisada 10 000 eurot, et oleks võimalik pikendada tänavavalgustuse tööaega.	Error! Bookmark not defined.
3.3.6 Vaba aeg, sport, kultuur	20
3.3.7 Haridus	21
3.3.8 Sotsiaalne kaitse	23
4. Investeerimistegevus	24
5. Finantseerimistegevus	26
6. Likviidsete varade muutus	29

Riigipoolne tasandus- ja toetusfondi eraldis ning sellega seoses ka nende arvelt tehtavad kulud täpsustuvad peale tasandus- ja toetusfondi kinnitamist Rahandusministeeriumi poolt.

Sissejuhatus

Anija valla eelarve koostamise aluseks on Anija valla põhimäärus, arengukava aastateks 2014-2024, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (*edaspidi* KOFS), kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (*edaspidi* KOKS) ning Anija valla eelarve ja eelarvestrateegia menetlemise kord.

Eelarve koostamise lähtealused on toodud Anija valla eelarvestrateegias. Eelarve koostamisel on lähtutud Rahandusministeeriumi 2014. aasta suvisest majandusprognoosist, tulude tegelikust laekumisest aastate lõikes ning 2014. aasta tulude ja kulude eelarve esialgsest ja eeldatavast täitmisest. Riigieelarvest saadavad toetused on eelarvesse lülitatud 2014. aasta tasemel ning need täpsustuvad peale riigipoolse tasandus- ja toetusfondi kinnitamist 2015. aasta alguses.

Anija valla eelarve koostatakse kassapõhiselt st. tehingud kajastatakse selles perioodis, millal toimub nendega seotud raha laekumine või väljamaksmine.

31. oktoobri 2014 seisuga on valla eelarvesse laekunud 87,92 põhitegevuse tuludest, mis on 4,59% enam plaanitust ning põhitegevuse kulude täitmise protsent on 72,67%, mis on 10,66% vähem eelarvesse plaanitust. Eeldatavalt põhitegevuse kulude täitmine aasta lõpuks siiski stabiliseerub ning täitmise protsendiks tuleb ca 95% eelarvesse plaanitust.

Eelarve seletuskirjas antakse ülevaade peamiste tegevusvaldkondade eelarvetest põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimis- ja finantseerimistegevuse ja eelarve tulemi lõikes.

1. Majandusprognoos

Rahandusministeeriumi eelmise, 2014. aasta kevadise prognoosi tegemise ajast on majandusalduse tõus ELis jätkunud, kuid seda aeglustub tempos. Eesti ekspordi-partnerite kasvuväljavaateid on korrigeeritud allapoole, mistõttu püsib nõudlus meie tööstustoodangu järele endiselt madal. Eesti majanduskonjunkturi on viimase poole aasta jooksul nõrgendanud veonduse ja laondusega seotud teenindussektor ning ehitus, kus vähene nõudlus on äritegevust piirava tegurina süvenenud juba paar aastat. Tööstuses on kindlustunne pärast 2011. aasta ajutist paranemist stabiilselt nõrk ning ei parane ilmselt enne väliskeskkonna kosumist, mis sõltub euroala ja Euroopa Liidu majanduspoliitikale lisaks ka Vene–Ukraina konflikti arengutest. Kaubanduses on kindlustunnet hoidnud kõrgel tarbijad, kelle sissetulekute ostujõud on kasvanud jõudsalt kiire palgakasvu ning alaneva hinnatõusu toel. Palgatulu kasvu jätkumine eeldab aga väliskeskkonna paranemist, mis on viimastel kuudel saanud tagasilöögi.

Eesti sisemajanduse koguprodukt kasvab prognoosi põhistsenaariumi kohaselt 2014. aastal 0,5% ja 2015. aastal 2,5%. Aastaks 2016 oodatakse 3,5%-st kasvu. Rahandusministeerium on selle aasta majanduskasvu prognoosi võrreldes kevadise prognoosi põhistsenaariumiga alandanud, mille peapõhjuseks on esimese poolaasta nõrgad reaalkasvu näitajad. 2015. ja 2016. aastate majanduskasvu prognoosid on võrreldes eelneva prognoosiga samuti allapoole korrigeeritud. Majanduskasvu toetab neil aastail nii välis- kui sisenõudluse suurenemine. Eksport kasvab impordist kiiremini, mille tagajärjel netoeksporti panus osutub positiivseks. 2016–2018 kiireneb majanduskasv vastavalt 3,5%ni ja 3,2%ni. Kasvu vedajaks jääb eksport, kuid ka sisenõudluse tugi püsib tugev.

Tarbijahinna tõus ulatub 2014. aastal 0,3%ni, seejärel kiireneb 2015. aastal 1,9 %ni ning 2016. aastal 2,5%ni. Seevastu kodumaiseid tegureid kajastav baasinflatsioon kiireneb järgmisel aastal, kus oma osa on tugevamal palgakasvul ning osade teenuste ühekordse hinnalanguse lõppemisel.

Keskmise palga kasvutempo aeglustub 2014. aastal 6 protsendini ja püsib selle lähedal ka järgmisel aastal. Palgatõus on eeldatavalt toimunud ettevõtete kasumlikkuse arvelt, mistõttu pikas perioodis on samas tempos palgakasvu jätkumine ilma tööviljakuse kasvuta ebatõenäoline. Aasta kokkuvõttes ootab Rahandusministeerium 6%st palgakasvu, 2014. aastal peaks majanduskasvu kiirenemise ja peamiste partnerriikide olukorra paranemisega koos tõusma palgakasv 6,2%ni. Reaalpalga kasv aeglustub veidi ning läheneb tööviljakuse kasvule. Sellel ja eelmisel aastal on palgatulu kasv majanduses tervikuna ületanud majanduse nominaalkasvu, kuid pikemas plaanis peaksid need kasvutempod ühtlustuma (*Rahandusministeerium*).

Tabel 1. Majanduslikud näitajad 2012-2018

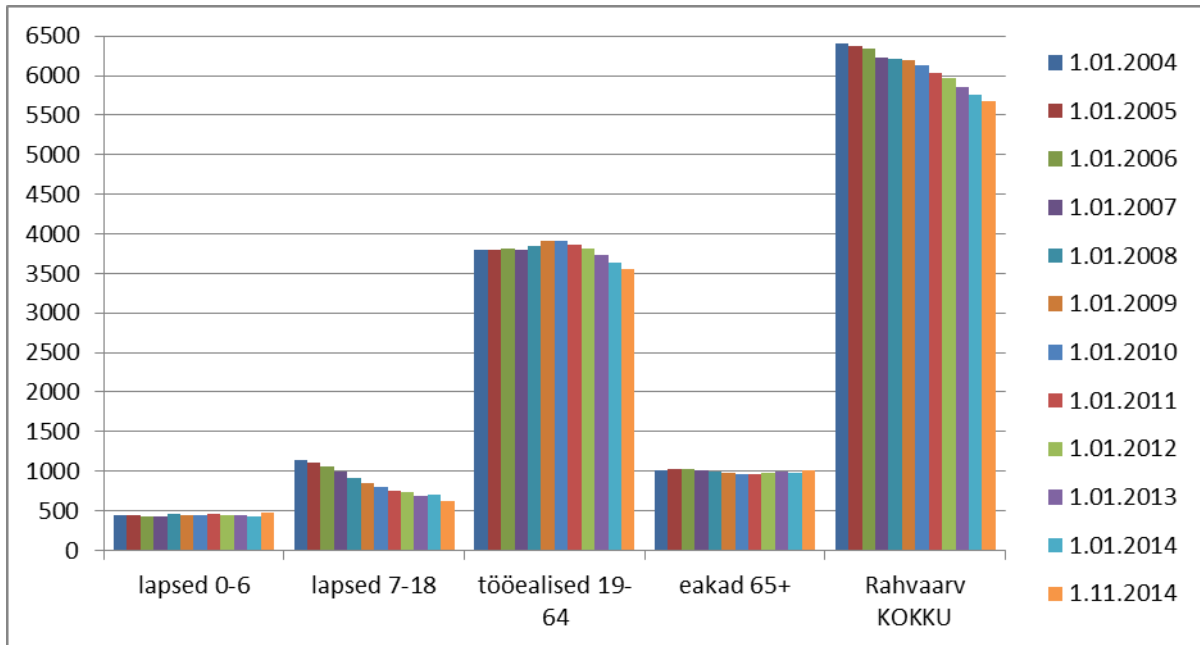
Näitaja	2013	2014*	2015*	2016*	2017*	2018*
SKP reaalkasv	0,8	0,5	2,5	3,5	3,4	3,2
Tarbijahinnaindeks	2,8	0,3	1,9	2,5	3,0	3,0
Keskmise palga reaalkasv	4,9	5,7	4,1	3,8	3,4	3,5
Keskmine palk (eurot)	948	1005	1066	1134	1208	1288
Keskmise palga nominaalkasv	7,8	6,0	6,1	6,4	6,5	6,6
Tööpuuduse määr	8,6	7,5	6,8	6,4	6,1	6,1

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos

Kohaliku omavalitsuse üksuse (KOV) tulud ja kulud on sõltuvad rahvastikuregistris KOV-i territooriumile registreeritud kodanike arvust ja selle vanuselisest jaotusest ning trendidest.

Eesti Linnade Liidu andmetel on Anija valla elanike vanuseline struktuur järgmine:

Joonis 1. Anija valla demograafiline struktuur

	lapsed 0-6	lapsed 7-18	tööealised 19-64	eakad 65+	Rahvaarv KOKKU
1.01.2004	450	1 146	3 799	1 009	6 404
1.01.2005	448	1 102	3 798	1 027	6 375
1.01.2006	433	1 065	3 814	1 025	6 337
1.01.2007	421	990	3 797	1 014	6 222
1.01.2008	459	914	3 839	991	6 203
1.01.2009	451	849	3 905	983	6 188
1.01.2010	446	796	3 918	969	6 129
1.01.2011	456	756	3 861	965	6 038
1.01.2012	448	729	3 812	983	5 972
1.01.2013	443	693	3 728	989	5 853
1.01.2014	425	705	3 635	987	5 752
1.11.2014	478	624	3 557	1 010	5 669

Anija valla rahvaarv on jätkuvalt vähenev. 10. aastaga on see vähenenud 735 elaniku võrra. 01.11.2014 seisuga on vallas 5 669 elanikku ning 2014. aasta jooksul on Anija valla elanike arv vähenenud 83 elaniku võrra. Enam on vähenenud 7-18 aastaste laste (81 võrra) ja tööealiste elanike arv (78 võrra). 01.01.2015 seisuga vähenes Anija valla elanike arv võrreldes 2014. aastaga 71 elaniku võrra.

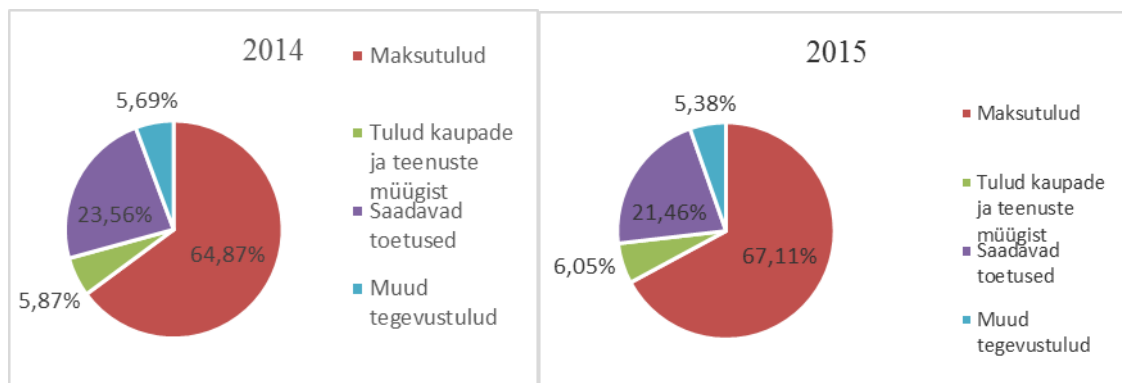
Tabel 2. Anija valla 2015. aasta koondeelarve

Koondeelarve	2013	2014	2015	2014-2015
	tegelik	kinnitatud eelarve	eelarve projekt	muutus %
PÕHITEGEVUSE TULUD	5 136 089	5 360 346	5 542 024	3,39%
Maksutulud	3 282 449	3 520 586	3 635 237	3,26%
Tulud kaupade ja teenuste müügist	317 435	314 469	327 830	4,25%
Saadavad toetused	1 193 676	1 271 365	1 287 657	1,28%
Muud tegevustulud	342 529	253 926	291 300	14,72%
PÕHITEGEVUSE KULUD	4 410 494	4 454 300	5 168 616	16,04%
Antavad toetused	259 230	298 480	353 288	18,36%
Muud tegevuskulud	4 151 264	4 155 820	4 815 328	15,87%
INVESTEERIMISTEGEVUS	-819 113	-658 134	-832 749	26,53%
Põhivara soetus	-889 514	-613 502	-774 656	26,27%
Põhivara müük	94 268	16 235	1 000	-93,84%
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	42 493	39 677	37 500	-5,49%
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-34 187	-68 146	-63 593	-6,68%
Finantstulud ja -kulud	-32 173	-32 398	-33 000	-19,00%
FINANTSEERIMISTEGEVUS	70 656	-180 828	-174 500	
Võlakohustuste võtmine	240 000	0	0	
Võlakohustuste täitmine	-169 344	-180 828	-174 500	
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-22 862	-510 440	-633 841	
Muu finantseerimine	-22 862	-510 440	-633 841	

2. Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, kaupade ja teenuste müügist laekuvatest tuludest, toetustest ning muudest tegevustuludest. Põhitegevuse tulude kogumaht 2015 aastaks on planeeritud summas 5 542 024 eurot ja kasvab võrreldes eelmise aastaga 3,39%.

Joonis 2. Anija valla põhitegevuse tulude jagunemine 2014. ja 2015. aastal

2.1 Maksutulud

Maksutulud moodustavad suurima osa KOV sissetulekutest. Maksude osakaal Anija valla põhitegevuse tuludest on 65,59%.

Kohalikku eelarvesse laekuvad maksud on:

- riiklikult ja ühtsetel alustel korjatavad maksud, mille hulka kuuluvad füüsilise isiku tegevustuludelt arvestatav maks ja maamaks kui omandimaks;
- kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud maksud.

Anija vallas kohalikke makse kehtestatud ei ole.

Seega põhitegevuse tuludest suurima osa moodustavad maksutulud koosnevad riiklikult kogutavatest ja ümberjagatavatest maksudest, millest põhiosa (94,39%) moodustab üksikisiku teenistuselt laekuv maks.

Tulumaksu laekumist Anija valla eelarvesse aastate kaupa iseloomustab allolev tabel:

Tabel 3. Tulumaksu laekumine 2008-2014

	jaanuar	veebruar	märts	aprill	mai	juuni	juuli	august	sept.	okt.	nov.	dets.	Kokku
2014	308 194	248 199	270 359	256 713	271 807	266 930	305 784	291 352	262 150	276 827	274 463	274 463*	3 307 241
2013	296 912	242 765	227 601	244 172	256 269	251 525	286 789	270 871	250 915	245 502	254 793	253 341	3 081 455
2012	268 666	212 249	226 370	224 988	234 617	237 066	269 102	243 746	221 162	241 751	239 640	226 442	2 845 799
2011	234 958	195 730	204 683	206 892	223 184	218 640	257 379	236 511	212 593	217 607	229 078	232 813	2 670 068
2010	191 923	184 886	231 845	187 445	182 698	201 706	302 688	216 550	196 209	207 402	201 688	218 885	2 523 926
2009	257 929	229 114	227 205	218 572	218 370	211 577	273 175	213 352	213 636	213 801	234 062	206 728	2 717 519
2008	334 181	219 936	284 442	326 410	272 981	234 428	314 597	303 995	298 783	248 086	232 175	276 309	3 346 323

*prognosis

Lisaks üksikisiku tulumaksule on maksutuluna eelarves maamaks. Maamaksu erisus on:

- maamaksu määra vahemikus 0-2,5 % maa maksustamishinnast saab kehtestada KOV ise
- maamaksust laekuvad vahendid kantakse 100% KOV-i eelarvesse.

Arvestades soodustusi on keskmine maamaksustamise hind (kaalutud keskmine) Anija vallas 2014. aastal 2,18% ning tulu maamaksu laekumiselt 204 370 eurot.

Tulumaksu laekub Anija valla eelarvesse 11,60% füüsilise isiku tulult, seega on tulumaksu prognoosimisel kõige olulisemateks teguriteks töötavate elanike arv, miinimum palga suurus ja elanike bruto tulu suurus.

Tulumaksuvaba miinimum suureneb 2015. aastal 10 euro võrra kuus, tõustes 144`lt eurolt 154`le eurole kuus. Aastane tulumaksuvaba miinimum tõuseb 1848 euroni. Tulumaksu vaba miinimumi tõusu tõttu kaotab vald igas kuus 1,16 eurot iga tööl käiva elaniku kohta.

2015. aastal tõuseb miinimum palk 390. euroni, mis on 40 eurone tõus võrreldes 2014. aastaga. Miinimum palga tõusust võidab kohaliku omavalitsuse üksus iga miinimum palgaga töötaja pealt 4,64 eurot kuus.

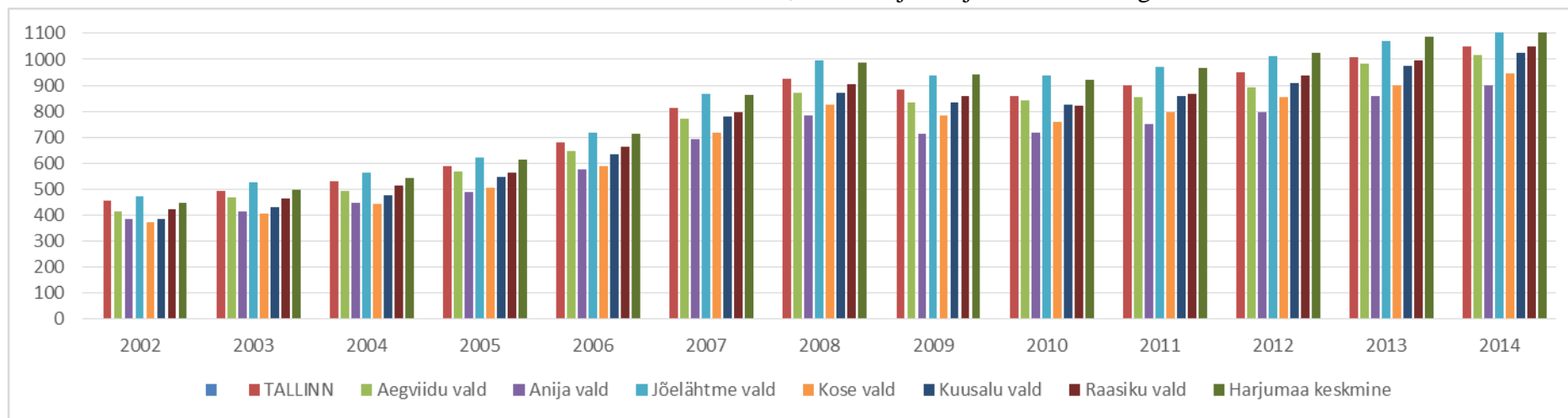
Anija valla maksumaksjate arvu ja keskmise bruto sissetuleku muutust iseloomustab järgmine tabel:

	Maksumaksjate arv 31.12 seisuga	Keskmine bruto sissetulek
2015*	2631	936,89
2014	2631	900,86
2013	2648	859,09
2012	2549	795,91
2011	2636	751,48
2010	2632	717,8
2009	2637	715
2008	2597	783,56

Võrreldes Harjumaa omavalitsuste keskmisega on Anija valla keskmine bruto palk aastate lõikes olnud ca. 27% madalam.

Omavalitsuse nimetus	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TALLINN	457,16	493,26	529,56	590,05	679,82	814,49	923,12	884,66	859,51	898,68	951,61	1 007,77	1 051,65
Aegviidu vald	414,40	466,96	494,67	566,23	646,74	772,75	872,19	832,74	842,41	856,30	891,25	981,66	1 018,54
Anija vald	383,04	412,80	446,53	489,52	575,19	692,22	783,56	715,00	717,80	751,48	795,91	859,09	900,86
Jõelähtme vald	474,22	524,29	563,96	623,12	718,07	867,92	997,18	938,20	939,50	970,69	1 010,48	1 071,78	1 123,64
Kose vald	372,27	407,06	443,24	503,45	588,58	716,53	824,22	782,94	759,91	798,41	853,47	901,30	947,42
Kuusalu vald	383,84	431,83	475,90	548,13	635,10	778,24	873,12	832,59	825,39	857,74	908,55	974,86	1 026,85
Raasiku vald	420,40	465,48	513,13	561,74	661,32	796,79	902,79	857,45	821,99	868,04	935,62	994,51	1 048,31
Harjumaa keskmine	446,47	497,80	542,99	612,38	713,90	862,14	989,19	940,66	922,62	967,56	1 025,82	1 088,67	1 146,23
vald vs Harju keskmine	-16,56%	-20,59%	-21,60%	-25,10%	-24,11%	-24,55%	-26,24%	-31,56%	-28,53%	-28,75%	-28,89%	-26,72%	-27,24%

Joonis 3. Keskmine bruto tulu laekumine võrreldes naaberomavalitsuste, Tallinna ja Harjumaa keskmisega

Arvestades läbi aastate vallas püsinud keskmisest madalamat palgataset Anija vallas on 2015. aasta eelarvesse tulumaksu arvestamisel arvestatud rahandusministeeriumi prognoosidest (6,1%) madalama bruto tasu tõusuga 4%.

31. oktoobri 2014. seisuga on Anija vallas 60 registreeritud töötut, mis on 1,7% tööealisest elanikkonnast (3 557) ning 2,28% keskmisest maksumaksjate arvust (2631). Võrreldes 2014. aasta lõpuga on töötute arv vähenenud 17 võrra ning see annab lootust, et hoolimata elanike arvu langusest maksumaksjate arv oluliselt ei lange.

Eeltoodut arvestades on 2015. aasta eelarves üksikisiku tuludelt planeeritud maksutulu 3 431 237 (2631 maksumaksjat x 936,89€ x12 kuud x11,6%), mis on võrreldes 2014. aasta täpsustatud eelarvega (3 247 176) 5,67 % enam ja 2014 eeldatavalt laekuva üksikisiku tulumaksuga (3 307 241) võrreldes 3,75 % enam

Tabel 4. Maksutulude laekumine 2013-2015

Nimetus	2014 eeldatav	2015 eelarve	muutus %
Üksikisiku tulumaks	3 314 001	3 431 237	3,54%
Maamaks	206 585	204 000	-1,25%
Kokku	3 520 586	3 635 237	3,26%

2.2 Tulud kaupade ja teenuste müügist

Antud kirjel kajastuvad tulud riigilõivudelt, haridus- ja kultuuriasutuste tulud, üldvalitsemise tulud, üüritulud ning muud kaupade ja teenuste müügi tulud.

Riigilõivud laekuvad valla eelarvesse:

- Vastavalt riigilõivuseadusele (vastu võetud 07.12.2006, jõustunud 01.01.2007) ehitusseaduse alusel tehtavatelt toimingutelt (16. peatükk 1. jagu) ning ühistranspordiseaduse alusel tehtavatest toimingutest (16. peatükk 2.jagu).
- Vastavalt riigilõivuseadusele majandustegevuse registri seaduse alusel tehtavatelt toimingutelt (17. peatükk 5. jagu). Toimingute eest tasutav riigilõiv 19,17 eurot laekub valla eelarvesse.

Tabel 5. Tulude laekumine kaupade ja teenuste müügist 2013- 2015

Nimetus	2013	2014	2015	2014-2015
	tegelik	eelarve	eelarve	muutus %
Riigilõivutulud	11 504	6 500	6 500	0,00%
Haridustulud	179 360	173 437	177 362	2,26%
Kultuuritulud	38 972	36 615	50 360	37,54%

Spordikeskuse tulud	5 500	5 700	5 200	-8,77%
Tulud sotsiaalalialasest tegevusest	5 400	4 900	4 900	0,00%
Laekumised elamumajanduse haldamisest	52 489	43 688	39 000	-10,73%
Laekumised transporditeenus osutamise	2 710	2 300	1 622	-29,48%
Üüri- ja renditulud	45 262	44 542	42 886	-3,72%
Kokku	341 453	319 370	327 830	2,65%

Tulu tõusu haridusteenuste osutamisel tingib valla lasteaedade kohatasu tõus alates 2015. aastast ning teiste omavalitsuste laste arvu tõus, kes käivad Anija valla lasteasutustes.

Tabel 6. Tulude laekumine alusharidusteenuste osutamise eest 2013- 2015.

Nimetus	2013	2014	2015	2014-2015
	tegelik	eelarve	eelarve	muutus %
Lasteaia kohatasud	53 800	59 000	61 000	3,39%
Haridusteenuste osutamise eest (teised omavalitsused)	59 398	49 272	56 085	13,83%

Tulu tõusu kultuuriteenuste osutamisel põhjustab Kehra Rahvamaja planeeritav tulude tõus. 2015. aastal on plaanis tõsta nii rahvamajade omaosalus tulu ehk teha rohkem tasulisi üritusi ning eelarvesse Silvi Vraidi kontserdi tulu planeerimine.

Kultuuri tulude tõusu üheks põhjuseks on ka Kehra Kunstidekooli tulu tõus, mis suureneb lisandunud õpilaste arvule ning õppemaksu tõusule 33,9%.

Spordikeskuse tulude prognoosimisel on aluseks 2014. aasta tegelik laekumine. Tulu vähenemine elamu majanduse haldamiselt on seotud valla korterite arvu vähenemisega 2014. aastal ning planeeritava vähenemisega 2015. aastal.

2.3 Saadavad toetused

Toetused põhitegevuse tuludes jagunevad sihtotstarbelisteks toetusteks jooksvateks kuludeks ning mittesihtotstarbelisteks toetusteks.

Mitte sihtotstarbeliste toetuse hulka kuuluvad seadusega kohaliku omavalitsuse üksusele pandud riiklike kohustustega seotud kulude katmiseks riigi poolt eraldatavad vahendid. Riigi poolt eraldatav toetusfond jaguneb:

- hariduskulude toetus
- toimetulekutoetus
- sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamise toetus
- toetus vajaduspõhise peretoetuse maksmiseks
- sündide ja surmade registreerimise hüvitis

Kuna toetuste suurused selguvad lõplikult alles pärast riigieelarve kinnitamist, siis hetkel on mittesihotstarbeliste toetuste suuruse planeerimisel lähtutud 2014. aasta tasemest. Välja on jäetud 2014. aastal Anija vallale eraldatud 21 150 eurot tasandusfondi toetust. Tasandusfondi arvutamisel võetakse arvesse kohaliku omavalitsuse üksusele üksikisikutulumaksu, keskkonnatasude ja maamaksu laekumine, valla elanike arv ja teede pikkus. Kasutades Rahandusministeeriumi poolt välja töötatud valemit (<http://www.fin.ee/tasandus-ja-toetusfond>) on Anija valla 2015. aasta tasandusfondi eraldis 25 957 ja 2016. aasta eraldis 40 476 eurot. Kuna tegemist on prognoosiga lülitatakse tasandusfondi toetus eelarvesse peale toetus- ja tasandusfondi eraldise kinnitamist 2015. aasta alguses.

Tabel 7. Toetuste võrdlus aastatel 2013-2015

Nimetus	2013	2014	2015	2014-2015
	tegelik	eelarve	eelarve	muutus %
Sihotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks	189 143	259 602	30 013	-88,44%
Mittesihotstarbelised toetused	955 093	1 015 198	1 257 644	23,88%
Kokku	1 144 236	1 274 800	1 287 657	1,01%

2015.a. eelarvesse on planeeritud toetusi kokku 1 257 644 eurot, võrreldes 2014.a. täpsustatud eelarvega (1 274 800) on planeeritud toetuseid vähem 17 143 euro võrra. Riigieelarve vahendid on planeeritud 2015.a. eelarvesse arvestuslikult (2014 tegelike laekumiste alusel) ja need korrigeeritakse pärast riigieelarve kinnitamist ning reaalsete toetusnumbrite fikseerimist erinevate asjaomaste ministeeriumite poolt.

Esialgse prognoosi kohaselt moodustab tulu toetustest põhitegevuse tulude eelarvest **23,23%**.

2.4 Muud tulud

Muude tulude all kajastuvad vee erikasutustasu, maavarade kaevandamise tasu, samuti saastetasud ning muud mitmesugused eespool nimetatud tulud.

Tabel 8. Muude tulude laekumine 2013- 2015.

Nimetus	2013	2014	2015	2014-2015
	tegelik	eelarve	eelarve	muutus %
Maavarade kaevandamine	161 869	101 200	130 000	28,46%
Vee erikasutus	177 472	150 000	160 000	6,67%
Muud tulud	3187	2726	1300	-52,31%
Kokku	342 528	253 926	291 300	14,72%

Muid tulusid on 2015.a. eelarvesse planeeritud kokku 291 300 eurot, mis sisaldab endas vee erikasutusest laekumist 160 000 eurot ja kohaliku tähtsusega maardla kaevandamisõiguse tasu 130 000 eurot.

2015. aastal tõusevad nii vee erikasutusõiguse kui ka kaevandamisõiguse tasud. 2015. aastal suurenevad ka valla territooriumil kaevandatavate maavarade mahud, seega on planeeritud mõlema tulu suurenemine.

Muud tulud moodustavad kogu tulude eelarvest 5,38%.

Eeltoodut arvestades on valla 2015.a põhitegevuse tulude eelarveosa kokku 5 542 024 eurot, mis on võrreldes 2014.a. põhitegevuse täpsustatud tulude eelarveosaga (5 360 346) 181 678 euro võrra suurem.

3. Põhitegevuse kulud

2015.a. põhitegevuse kulude eelarveosa kokku on planeeritud summas 5 168 616 eurot. Võrreldes 2014.a. põhitegevuse täpsustatud kuludega (4 454 300) on kulude eelarve suurenenud 714 316 euro võrra ehk 16,04%.

Põhitegevuse kulude eelarveosas jaotatakse kulud majandusliku sisu järgi vähemalt järgmisteks liikideks - antavad toetused ja muud tegevuskulud, mis omakorda jagunevad personali-, majandamis- ja muudeks kuludeks.

Kulud liigitatakse veel omakorda tegevusalade ja allüksuste kaupa.

Riigieelarvelised vahendid on planeeritud 2015. a. kulude eelarvesse 2014. aasta tasemel ja need täpsustuvad pärast riigieelarve kinnitamist ja rahandusministeeriumi poolset vahendite jaotamist omavalitsuste vahel.

3.1 Antavad toetused

Antavad toetused jagunevad: sotsiaaltoetused, sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks ning mittesihtotstarbelised toetused.

Tabel 9. Toetuste võrdlus aastatel 2013-2015

Nimetus	2013 tegelik	2014 kinnitatud eelarve	2015	2014-2015
			eelarve	muutus %
Sotsiaaltoetused	110 082	145 739	163 270	7,25%
Sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks	135 355	157 183	27 404	3,46%
Mitte sihtotstarbelised toetused	13 793	30 212	162 614	-9,29%
Kokku	259 230	333 134	353 288	3,96%

2015. aastal on sotsiaaltoetusteks arvestatud vahendeid summas 156 301 eurot, riigilt saadaolevate eraldiste summad toimetulekutoetusteks on arvestatud 2014. aasta tasemel, lisanduvad veel täiendavad toetused riigilt ning töötute abistamiseks mõeldud projektidest.

Jooksvateks kuludeks mõeldud toetuste real kajastuvad sihtotstarbelised summad MTÜ-dele, spordiklubidele ja SA Anija Mõisa Haldusele.

Mittesihtotstarbelistes toetustes kajastub tegevustoetus Harjumaa Omavalitsuste Liidule, Harjumaa Ühistranspordikeskusele, Eesti Kaubandus- ja Tööstuskoja liikmemaks, Harjumaa Ühisteenustekeskusele, MTÜ Ida –Harju Koostöökojale ja ühendatud suusa- ja matkaradade hoolduse toetus (Aegviidu vallavalitsusele). Eelarve vähenemine on seoses Eesti Maaomavalitsuste Liidust välja astumisega.

Tabel 10. Eelarves kajastatud liikmemaksud

Harjumaa Omavalitsuste Liit	10 409
MTÜ Harjumaa Ühistranspordikeskus	4 474
Eesti Kaubandus ja Tööstuskoja liikmemaks	220
MTÜ-le Ida-Harju Koostöökoda (Leader tegevusgrupp)	4 365
Ühendatud suusa- ja matkaradade hooldus (omaosalus)	3 516
Harjumaa Ühisteenuste Keskus (jäätmekäitluse korraldamiseks)	4 420
Kokku	27 404

3.2 Muud tegevuskulud

Muud tegevuskulud jagunevad personali-, majandamis- ja muudeks kuludeks.

Tabel 11. Muude tegevuskulude võrdlus aastatel 2013-2015

Nimetus	2013 tegelik eelarve	2014 eeldatav eelarve	2015 eelarve	2014-2015 muutus %
Personalikulud	2 524 269	2 729 973	2 973 288	9%
Majandamiskulud	1 626 727	1 569 983	1 648 460	5%
Muud kulud	268	10 000	82 255	723%
Kokku	4 151 264	4 309 956	4 704 003	9%

Personalikulud on 2015.a. eelarves kokku 3 051 558 eurot, võrreldes 2014. a. on personalikulud suurenenud 208 132 eurot ehk 7,3%. Personalikulude suurenemine on tingitud 2015. aastal töötajate palkade viimisest vastavusse alates 01.01.2015 kehtima hakkava Anija Vallavalitsuse teenistujate ja hallatavate asutuste töötajate palgajuhendiga ja palgatõusust.

Personalikulude osas on arvestatud miinimumpalgaks vastavalt palgajuhendile 400 eurot (riigis 390 eurot).

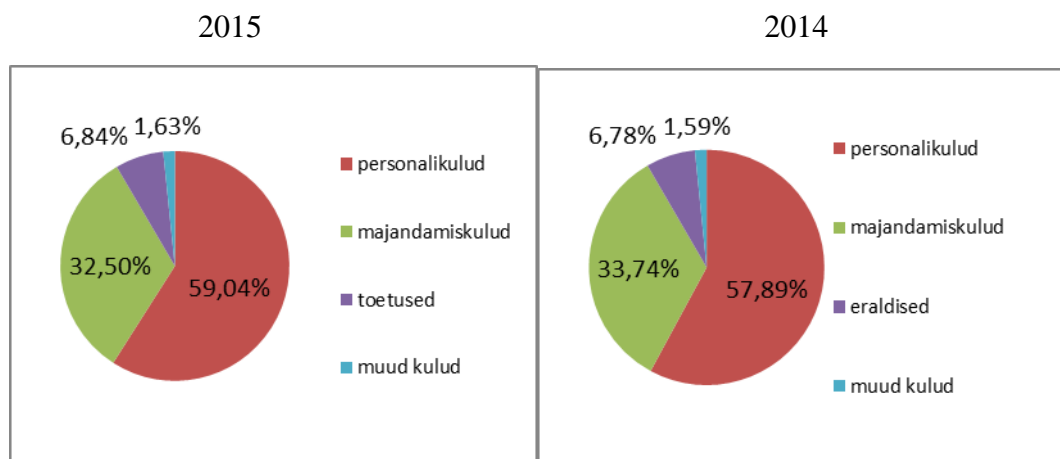
Vallavalitsuse töötajatel on 2015 eelarves ette nähtud töötasude tõstmine 5%.

Majanduskulud on 2015.a. eelarves kokku 1 679 640 eurot, võrreldes 2014.a. eelarve täitmisega on suurenemine 22 315 eurot ehk 1,35%.

Eraldised on 2015.a. eelarves kokku 353 288 eurot, võrreldes 2014. aastaga on eraldised suurenenud 20 154 ehk 6,05%.

2015.a. personalikulud moodustavad kogu põhitegevuse kuludest 59,04%; majandamiskulud 32,5%; toetused 6,84% ja muud kulud 1,63%.

Joonis 3. Anija valla 2015. ja 2014. aasta põhitegevuse kulude jaotus.

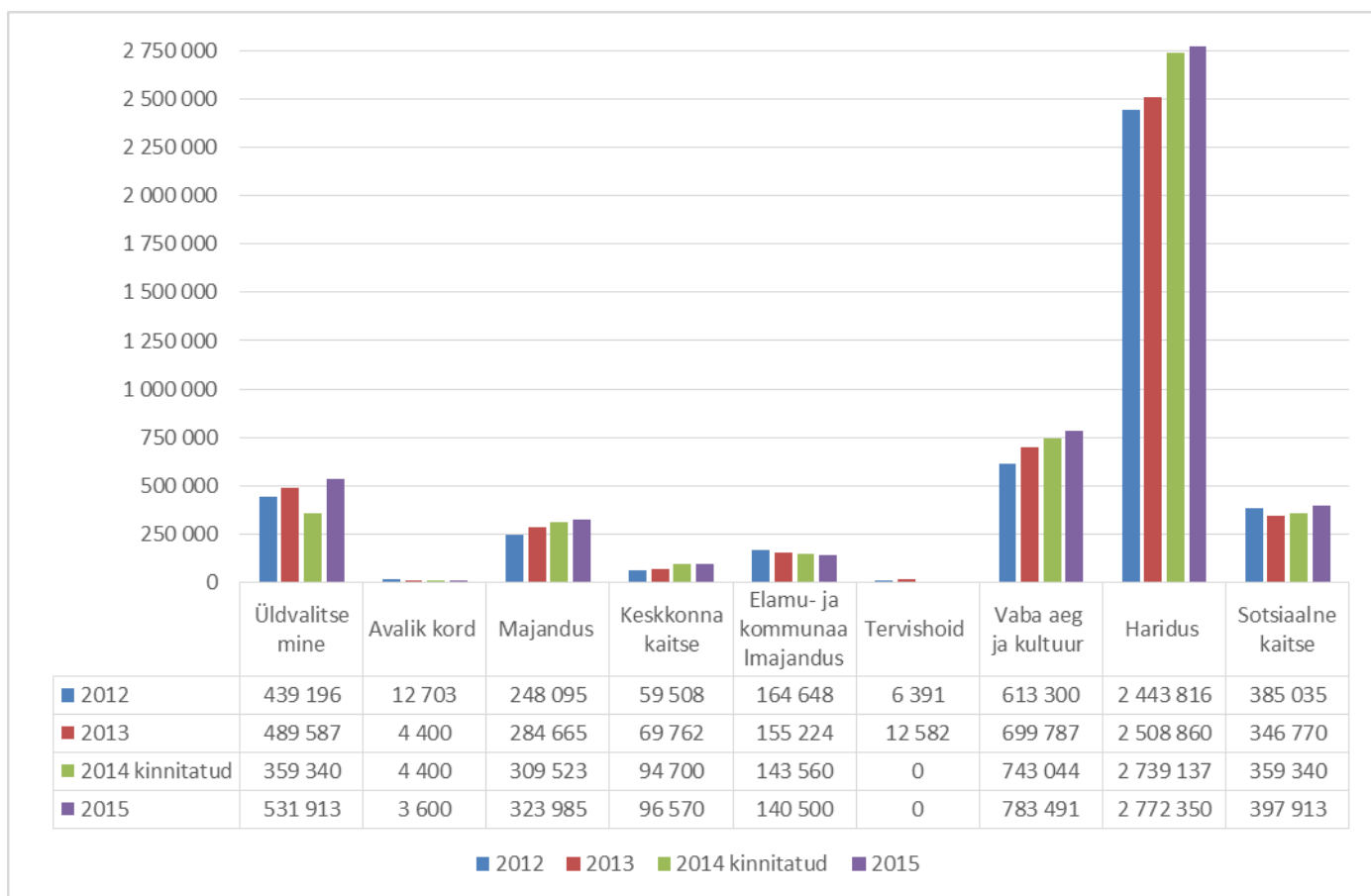

Kogu põhitegevuse kulude eelarvest 2015.a. moodustavad üldised valitsussektori kulud ~~10,53~~ 10,81%; avaliku korra ja julgeoleku kulud 0,26%; majanduse kulud 6,35%; keskkonnakaitse kulud 1,87%; elamu- ja kommunaalmajanduse kulud 2,91%; vaba aeg, kultuur ja religioon 15,18%; haridus 54,82%; sotsiaalne kaitse 7,79%.

Tabel 12. Kulud valdkondade lõikes 2013- 2015.

Nimetus	2013	2014 kinnitatud	2015	2014-2015
Üldvalitsemine	489 587	521 453	558 823	7,17%
Avalik kord	4 400	4 400	13 600	209,09%
Majandus	284 665	309 523	327 985	5,96%
Keskkonnakaitse	69 762	97 700	96 570	-1,16%
Elamu- ja kommunaalmajandus	155 224	140 560	150 500	7,07%
Tervishoid	12 582	0	0	0,00%
Vaba aeg ja kultuur	699 787	743 044	784 731	5,61%
Haridus	2 508 860	2 739 137	2 833 673	3,45%
Sotsiaalne kaitse	346 770	359 340	402 734	12,08%
Kokku	4 571 636	4 915 157	5 168 616	5,16%

Joonis 4. Kulud valdkondade lõikes 2013- 2014

Omavalitsuste suurimaks seadusest tulevaks kuluartikliks on haridusega seonduvad kulud.

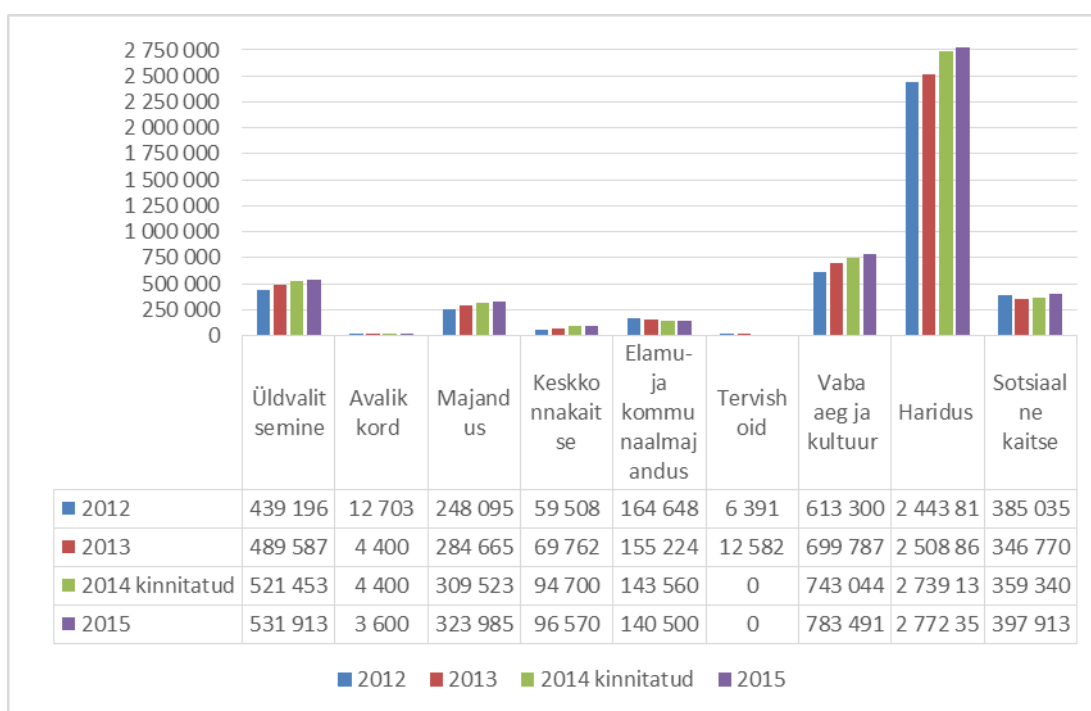
3.3 Kulude jaotus tegevusalade järgi

Anija valla 2015. aasta põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud jagunevad alljärgnevate tegevusalade järgi:

- Üldvalitsemine (vallavolikogu, vallavalitsus, raamatupidamine, muu valitsussektor, muud üldised valitsussektori teenused, reservfond)
- Avalik kord (korrakaitse, muu avalik kord)
- Majandus (haldus-, ehitus, valla teede- ja tänavate korrashoid, liikluskorraldus, transpordikorraldus, turism, üldmajanduslikud arendusprojektid,)
- Keskkonnakaitse (jäätmekäitlus, haljastus, muu keskkonnakaitse)

- Elamu- ja kommunaalmajandus (veevarustus, tänavavalgustus, elamu- ja kommunaalmajanduse haldamine ja arendamine, hulkuvate loomadega seotud tegevus, kalmistu)
- Vaba aeg, kultuur, religioon (spordikeskus, HC Kehra Käsipall, kunstide kool, noortekeskus, teistele omavalitsustele makstav huvikoolide pearaha, noortekeskus, raamatukogu, rahvamaja, mõis, ajalehe välja andmine, religiooniga seotud toetused, seltsitegevuse toetamine)
- Haridus (gümnaasium, põhikoolid, lasteaiaid, koolitransport, koolitoit, õpilaskodude kulude kompenseerimine, teistelt omavalitsustelt ostetav lasteaia- ja koolitusteenus, hariduse abiteenused, hariduse valdkonna haldamise kulud)
- Sotsiaalne kaitse (puuetega ja eakate inimeste sotsiaalne kaitse, hooldekeskused, perede ja laste sotsiaalne kaitse, töötute sotsiaalne kaitse, sotsiaalse kaitse haldus)

Joonis 5. Kulude jaotus tegevusalade järgi aastatel 2013-2015

3.3.1 Üldvalitsemine

Üldvalitsemiskulude kogumaht on 2015. aasta eelarves 558 823 eurot.

Tabel 15. Üldvalitsemise kulude eelarve

Nimetus	2014	2015	muutus
	kinnitatud eelarve	eelarve	
Valla- ja linnavolikogu	42 500	46 115	3 615
Valla- ja linnavalitsus	287 928	317 776	29 848

Reservfond	77 272	83 130	5 858
Muud üldised valitsussektori teenused	32 498	27 404	-5 094
Ülalnimetatud üldised valitsussektori kulud kokku	81 255	84 398	3 143
Kokku	521 453	558 823	37 370

Vallavolikogu kulud on planeeritud 3 615 euro võrra suuremana, mis on tingitud lisandunud volikogu komisjonide liikmete arvust; vallavalitsuse kulud on suurenenud 4 813 eurot tingituna personalikulude kasvust 14 806 eurot ja majanduskulude kokkuhoiust 10 000 eurot, reservfondi on planeeritud vastavalt valla põhimäärusele 1,5% eelarve tuludest.

Vallavalitsuse teenistujate koosseisu ja personalikulude arvestamisel on aluseks võetud kehtiv, volikogu poolt kinnitatud koosseisud. Arvestatud on 5%-lise palgatõusuga.

Muude valitsussektori teenuste all kajastuvad tabelis 10 näidatud liikmemaksud Harjumaa Omavalitsuste Liidule, MTÜ Ühistranspordikeskusele jt. kokku on kulud planeeritud 5 094 võrra vähem kui 2014. aastal ning selle põhjuseks on Eesti Maaomavalitsuste Liidust väljaastumine ning vähenenud Anija valla rahvastiku arv (osade liitude liikmemaksud sõltuvad valla elanike arvust).

3.3.2 Avalik kord

Siin kajastatakse kulusid avaliku korra tagamiseks valla territooriumil.

Tabel 16. Avaliku korra kulude eelarve

Nimetus	2014	2015	muutus
	kinnitatud eelarve	eelarve	
Päästeteenused/Korrakaitse	4 000	13 000	9 000
Omasteta surnute matmise kulud	400	600	200
Kokku	4 400	13 600	9 200

Selles valdkonnas on planeeritud kulu avaliku korra tagamiseks hädavajalike kaamerate ostmiseks.

3.3.3 Majandus

Majanduse tunnuse all on kulud maakorraldusele, ehitusele, valla teede ja tänavate remontimisele, liikluskorraldusele, ühistranspordikorraldusele, turismi arengule ning üldmajanduslikele arendusprojektidele. 2015. aasta eelarvesse on planeeritud neid kulusid 327 985 eurot.

Tabel 17. Majanduse kulude eelarve

Nimetus	2014	2015	muutus
	kinnitatud eelarve	eelarve	
Maakorraldus	18 740	23450	4 710
Ehitus	38 500	39750	1 250
Valla teede ja tänavate korrashoid	140 000	154 500	14 500
Liikluskorraldus	3 000	3 000	0
Ühistranspordikorraldus	13 580	13 690	110
Turism	11 193	6 095	-5 098
Üldmajanduslikud arendusprojektid	20 500	19 000	-1 500
Majandustegevuse haldamine	64 010	68500	4 490
Kokku	309 523	327 985	18 462

Valla teede hooldustöödeks on planeeritud riigilt saadavaid vahendeid 136 577 euro ulatuses ning 17 923 euro ulatuses omavahendeid (kokku 154 500).

3.3.4 Keskkonnakaitse

Keskkonnakaitse kajastab kolme tegevusala: jäätmekäitlus, haljastus ja keskkonnakaitse haldamine.

Jäätmekäitluse all näidatakse kulutusi jäätmete kogumisele s.h ohtlike jäätmete liigiti kogumisele elanikelt, jäätmekogumispunktide haldamisele ning jäätmetarkvara hooldusele.

Kinnistute ja haljasalade niitmine, teeäärte koristus, haljastuse rajamine, võsatõrje jne. on näidatud haljastuse tegevusala all.

Tabel 18. Keskkonnakaitse kulude eelarve

Nimetus	2014	2015	muutus
	kinnitatud eelarve	eelarve	
Jäätmekäitlus	14 000	17500	3 500
Haljastus	66 100	63800	-2 300
Keskkonnakaitse haldamine	14 600	15 270	670

Kokku	94 700	96 570	1 870
--------------	---------------	---------------	--------------

3.3.5 Elamu- ja kommunaalmajandus

Antud tegevusala all on planeeritud kulud veemajandusele, tänavavalgustusele ning elamumajanduse majandamisele ning arendamisele.

Elamumajandusega seonduvateks kuludeks on valla korterite kulud veele, küttele, elektrile ning korteriühistu tasud. Lisaks on planeeritud korterites jooksvat remonti (s.h. ahjude ehitust), et muuta need elamiskõlblikumaks. Samuti on siin arvestatud kalmistute hooldamise, hulkuvate loomade hoidmise ja lemmikloomaregistri kulud.

Tabel 19. Elamu- ja kommunaalmajanduse kulude eelarve

Nimetus	2014	2015	muutus
	kinnitatud eelarve	eelarve	
Tänavavalgustus	44 000	58000	14 000
Hulkuvate loomadega seotud kulud	5 000	5000	0
Kalmistud	1 500	1 500	0
Muu elamu- ja kommunaalmajanduse haldus	90 060	86 000	-4 060
Kokku	140 560	150 500	9 940

3.3.6 Vaba aeg, sport, kultuur

Sporditreeningrühmade all on planeeritud kulud spordiklubide toetuseks, HC Kehra Käsipalli esindus- ja esiliiga meeskondade kulud on alates 20145 aastast eraldi real, varem sisaldusid sporditreeningrühmade eelarves.

Noortekeskuse all on planeeritud Kehra ja Alavere noortekeskuse kulud.

Seltsitegevuse all on planeeritud toetus erinevatele Anija valla vabäühendustele.

Tabel 21. Vaba aja, spordi ja kultuuri eelarve

Nimetus	2014 eelarve	2015 eelarve	muutus
Sporditreeningrühmad	31 830	30 000	-1 830
HC Kehra Käsipall	19 670	23 000	3 330

Anija Valla Spordikeskus	136 890	145 309	8 419
Kehra Kunstidekool	191 355	187 520	-3 835
Muud Huvikoolid	6 948	16 145	9 197
Noortekeskus	45 813	48 153	2 340
Anija Valla Keskraamatukogu	67 100	76 225	9 125
Anija Valla Kultuurikeskus	145 238	148 765	3 527
Anija Mõis	63 700	74 114	10 414
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	20 000	22 000	2 000
Seltsitegevus	13 000	12 000	-1 000
Kirikud	1 500	1 500	0
Kokku	743 044	784 731	41 687

Sporditreeningrühmade eelarve sisaldab spordiseltside tegevustoetust ning HC Kehra Käsipalli noorte treenimise toetust.

HC Kehra Käsipalli esindus- ja esiliiga meeskonna sponsorlus suureneb võrreldes 2014. aastaga 3 330 euro võrra (taotlus 30 000 eurot). Lisaks sellele toetab Anija vald tasuta spordisaali kasutamise võimaldamisega, mis on 2015. aastal 21 280 eurot (sisaldab lapsed, noored, esindus- ja esiliiga treeninguid). 2014. aasta eelarve 19 670 eurot sisaldab ka lisaelarvest HC Kehra Käsipalli tunnustamiseks antud toetust 3 500 eurot.

Kehra Kunstidekooli eelarve väheneb majanduskulude vähenemise võrra, kuna esimene aasta uues hoones andis plaanitust suurema kokkuhoiu, personalikulu kasvab sarnaselt teistele asutustele 5%.

Anija valla Keskraamatukogu – eelarve on suurenenud nii personali kui majandamiskulude osas.

Anija valla Kultuurikeskus – eelarve kasv on seotud personalikulude (ka. ringijuhid) kasvuga.

Seltsitegevuse eelarve vähenemine tuleneb vabaihendustele eraldatud vahendite vähenemisest (vähenes taotluste arv ja taotluse kogusumma).

Ringhäälingu- ja kirjastamisteenuste all kajastub toetus valla ajalehte välja andvale ettevõttele OÜ „Sõnumitooja“, milles Anija vald omab osalust 33,3%. Toetus on alates 2015.a. 22 000€

Religioon ja muud ühiskonnateenuste all on näidatud toetus Harju-Jaani kogudusele, kes peab jumalateenistusi ka Kehras.

3.3.7 Haridus

Antud tegevusala all kajastatakse kulutusi alusharidusele, põhiharidusele, üldkeskharidusele, koolitranspordile, õpilaskodude ja ühiselamute kulude katteks, koolitoidule, muudele hariduse abiteenustele ja hariduse haldamisele.

Eelarve liigendus on muutunud kuna hariduse tegevusvaldkonnas on muudetud alates 01.01.2014 tegevusala koode ja nende kasutamist. Varem kehtinud koodid vastasid kooli liigile (näit algkoolid, põhikoolid, gümnaasiumid). COFOG (Classification of the Functions of Government) nõuab aga hariduskulude jaotamist haridustasemete kaupa. Seetõttu jaotati hariduskulusid tegevusaladelt ringi lähtudes õpilaste arvust ja muudest kvantitatiivsetest näitajatest. Alates 2014.a. kehtestati eraldi tegevusala koodid otsekulude kajastamiseks haridustasemete kaupa ning eraldi tegevusala koodid kaudsete kulude kajastamiseks (sisaldavad mitme haridustaseme kulusid).

Alushariduse alla kuulub Alavere lasteaed „Mõmmila“, lasteaed „Lepatriinu“, Kehra linna- lasteaed „Lastetare“ ja omavalitsustele makstavad teenustasu kulud.

Põhihariduse otsekulude alla kuuluvad Alavere Põhikooli kõik kulud, Kehra Gümnaasiumi põhikooli osa otsekulud ning omavalitsustele makstavad teenustasu kulud.

Tabel 22. Hariduse kulude eelarve

Nimetus	2014 kinnitatud eelarve	2015 eelarve	muutus
Alusharidus	820 381	861 017	40 636
Põhihariduse otsekulud	1 004 724	1 030 343	25 619
Kehra Gümnaasiumi kaudsed kulud	506 962	481 365	-25 597
Üldkeskhariduse otsekulud	103 203	102 877	-326
Üldkeskhariduse kaudsed kulud	36 528	36 540	12
Koolitransport	60 946	57 466	-3 480
Koolitoit	130 237	125 224	-5 013
Õömaja (õpilaskodu)	9 930	8 470	-1 460
Muud hariduse abiteenused	23 136	20 836	-2 300
Muu haridus sh. hariduse haldus	43 090	46 106	3 016
Kokku	2 739 137	2 770 244	31 107

Alusharidus – eelarve on suurenenud personali palkade kasvu ja majanduskulude kasvu võrra. Vähenenud on teistes omavalitsustes õppivate Anija valla laste arv ja seega vähenenud teistele omavalitsustele makstav tasu 10 428 euro võrra.

Põhihariduse otsekulud – kasv on tingitud Alavere Põhikooli abipersonali palgatõusust ja miinimum palgatõusust. Suurenenud on 18 492 euro võrra kulud teistele omavalitsustele.

Kehra Gümnaasiumi kaudsed kulud- 2014. aastal oli eelarvesse arvestatud ka algklasside majja ja sööklasse ostetud mööbli kulu.

Koolitoidu eelarve on arvestatud tasemel 2014. aastaga ja täpsustub peale riigipoolse eraldise kinnitamist. Välja on jäetud 2014. aastal eelarvesse sihtotstarbeliselt suunatud koolipiima ja koolipuuvilja toetused.

Muude hariduse abiteenuste all kajastatakse kulud eesti- ja venekeelsele logopeedile ja õppetulemus toetused tublidele õpilastele. Õppetoetuste summat on vähendatud arvestades 2014. aasta tegelikku täitmist.

Muu hariduse sh. hariduse halduse kulud sisaldavad valdkonna abivallavanema ja noorsootöö spetsialisti töötasu. Suurenemise tingib personali- ja majandamiskulude tõus.

Kehra Gümnaasiumi ja Alavere Põhikooli eelarved võivad täpsustuda peale tasandus- ja toetusfondi eraldise kinnitamist.

3.3.8 Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse all planeeritakse kulutused puuetega inimestele ja nende hooldajatele, eakate hoolekodude teenustele, koduhooldajatele, lastehoolekande asutustel, töötutele jne.

Tabel 22. Sotsiaalvaldkonna kulude eelarve

Nimetus	2014	2015	muutus
	eelarve	eelarve	
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	30 414	30 414	0
Eakate sotsiaalhoolekande asutused	67 614	78 030	10 416
Muu eakate sotsiaalne kaitse	28 536	31 901	3 365
Laste ja noorte hoolekandeesutused	5 600	1 450	-4 150
Muu perede ja laste sotsiaalne kaitse	52 377	75 478	23 101
Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	4 000	4 000	0
Kehra Sotsiaalkeskus	48 100	50 953	2 853
Erihoolekande teenus	9 669	10 608	939
Toimetulekutoetus	43 865	39 796	-4 069
Töötute sotsiaalne kaitse	3 773	12 700	8 927
Muu sotsiaalne kaitse s.h. haldus	65 392	67 404	2 012
Kokku	359 340	402 734	43 394

Puuetega inimeste sotsiaalse kaitse kulud on samad võrreldes 2014. aasta eelarvesse planeeritud kuludega.

Suurenenud on eakate hoolekandeesutustele makstavad teenustasud seoses hooldamist vajavate eakate arvu ja kohamaksumuse suurenemisega.

Muu laste ja perede sotsiaalse kaitse eelarvest makstakse lastetoetusi ja vajaduspõhist peretoetust. Vajaduspõhine peretoetus on arvestatud 2014. aasta tasemel, lastetoetuste summa on suurenenud seoses sünnitoetuse määra suurenemisega 2014. aastal.

Kehra Sotsiaalkeskuse eelarve suureneb personalikulu tõusu võrra.

Toimetulekutoetust makstakse riigi vahenditest ning see laekub valla eelarvesse vajaduspõhiselt. Vastavalt laekumisele korrigeeritakse eelarvet lisaelarvega.

Sotsiaalse kaitse halduse eelarve tõuseb planeeritava palgatõusu võrra.

Töötute sotsiaalne kaitse sisaldab endas riigi poolt rahastatavat „tööharjutuse“ projekti kulusid Anija valla töötutele.

4. Investeermistegevus

Investeermistegevuse eelarveosasse võib KOFS-i kohaselt planeerida põhivara soetust ja müüki, saadavat ja antavat sihtfinantseerimist põhivara soetuseks, osaluste soetust ja müüki, muude aktsiate ja osade soetust ja müüki, antavaid ja tagasilaekuvaid laene ning finantstulusid ja -kulusid. Neist viimast võib planeerida netosummas (finantstulud miinus finantskulud). Seaduses kasutatav põhivara soetuse mõiste sisaldab materiaalse ja immateriaalse põhivara soetust (sh raamatupidamise seaduse alusel ka renoveerimist, kuna renoveerimise tulemusena tehakse vara väärtuse tõstmiseks kulutusi, mille järel vara kasutatakse pikema perioodi jooksul kui üks aasta).

Põhivara soetus, osaluste soetus, muude aktsiate ja osade soetus, põhivara soetamiseks antav sihtfinantseerimine ja antavad laenud kajastatakse investeermistegevuse eelarveosas seaduse kohaselt miinusega. Põhivara müük, osaluste müük, muude aktsiate ja osade müük, põhivara soetamiseks saadav sihtfinantseerimine ja tagasilaekuvad laenusummad kajastatakse investeermistegevuse eelarveosas plussiga ning sellele liidetakse finantstulude ja -kulude vahe. Investeermistegevuse eelarveosa kogusumma leidmine on vajalik eelarve tasakaalu, ülejäägi või puudujäägi õigeks arvestamiseks.

Anija valla 2015. aasta eelarvesse on planeeritud põhivara soetus, põhivara müük, saadav ja antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks ning finantstulud ja -kulud. Investeermistegevuse eelarveosa kogusumma leidmiseks liidetakse põhivara müük ja saadav sihtfinantseerimine ning summast lahutatakse põhivara soetus ja antav sihtfinantseerimine ning lisatakse finantstulude ja -kulude vahe.

Tabel 23. Investeermistegevuse võrdlus aastatel 2013-2015

Nimetus	2013 tegelik	2014	2015
		kinnitatud eelarve	eelarve
Põhivara müük	94 268	11 135	1 000
Põhivara soetus	-889 514	-621 139	-774 656
Saadav sihtfinantseerimine	42 493	42 000	37 500
Antav sihtfinantseerimine	-34 187	-90 000	-63 593
Finantstulude ja -kulude vahe	-32 173	-59 542	-33 000
Kokku	-819 113	-717 546	-832 749

Põhivara soetuse all kajastuvad 2015. aastaks planeeritud investeeringud, mis on toodud järgnevas tabelis:

Tabel 24. 2015. aastaks planeeritud investeeringud*

Objekt	2015
Raudteejaama juurdepääsuteede projekt**	83 244
Kaunissaare-Kehra kergliiklustee ehitus**	94 820
Kehra tervisekeskuse renoveerimisprojekti koostamine	15 000
Kehra staadioni ehitamine	304 592
Anija mõisa restaureerimisprojekti koostamine	20 000
Teede ja tänavate remont vastavalt teeohiukavale	99 500
Alavere Põhikooli poiste tehnoloogiaõpetuse klassi uute töölaudade muretsemine	7 500
Alavere võimla inventar	9 200
Kehra Gümnaasiumi algklasside maja renoveerimise III etapp	15 000
Jägala jõe puhastamise projekti koostamine	1 500
Lasteaed Lastetare fassaadi soojustamine ja katuslae soojustamine	48 000
Lasteaed Mõmmila peasissekäigu ja autoparkla lahendus	15 000
Lasteaed Lepatriinu rühmaruumi renoveerimine	17 000
Lasteaed Lastetare rühmaruumi renoveerimine	17 000
Tänavavalgustus	6 000

Infostendid	8 800
Anija valla üldplaneeringu muutmine	15 000
Valla turismi logo („Anija eide“) ja valla kaartide paigaldamine	12 000
Lasteaed Lastetare personaliruumi remont	5 500
Hajaasustuse programmi valla ja riigipoolne osalus	43 593
KOKKU	838 249

*- Maksumused kajastatud hinnapakumiste alusel, täpne maksumus selgub peale hanke korraldamist.

**Kehra- Kaunissaare kergliiklustee ehituse sisse on arvestatud 2014 lõpus avanenud siseriiklikust toetusskeemist toetuse taotlemise võimalust kergliiklusteede rajamiseks. Toetusskeem annab võimaluse taotleda kuni 400 000 eurot ja omaosalus on minimaalset 15%. Kergliiklustee toetusskeemist toetuse saamiseks on esitatud EAS-ile eeltaotlus maksimumsummale. Kergliiklustee ehituseks saadav võimalik toetus ei ole arvestatud investeeringute eelarvesse tuluna (lülitatakse eelarvesse peale rahastusotsuse tegemist).

**Kehra Raudteejaama juurdepääsuteede projekt on plaanis rahastada ESF struktuurifondist, mille abil antakse toetust raudteepeatuste ühendamiseks erinevate liikumisviisidega, rahastamistaotlus esitatakse 2015. aasta esimeses pooles.

Kehra staadioni ehitus on plaanis rahastada laenu abil. Võetava laenu suurus selgub pärast eelarve ülemineva jäägi täpsustumist.

Finantstuludena kajastuvad intressitulud hoiustelt, finantskuludena makstavad laenuintressid.

5. Finantseerimistegevus

KOFS- järgi kuuluvad finantseerimistegevuse eelarveosa koosseisu laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste võtmine, kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel ja võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel. Finantseerimistegevuse kogusumma on üks komponent eelarve ülejäägi ja puudujäägi arvestamisel.

Finantsjuhtimise seadus pöörab suurt tähelepanu omavalitsuste võlakoormusele. Seaduse kohaselt on netovõlakoormus võlakohustuste ja likviidsete varade vahe aruandeaasta lõpu seisuga. Võlakoormuse arvestamisel lähtutakse netoarvestuse põhimõttest, et suuremas summas likviidsete vahendite olemasolul saaks omavalitsusüksustele võimaldada suuremas summas kohustuste võtmist. Netovõlakoormuse arvestustesse võetakse arvesse erinevad võlakohustused, sh võetud laenud, kapitalirendi- ja faktooringkohustused, emiteeritud võlakirjad, tasumise tähtajaks täitmata jäänud kohustused, tagastamisele kuuluvad

sihtfinantseerimisena ja kaasfinantseerimisena saadud ettemaksud, pikaajalised võlad tarnijatele, teenuste kontsessioonikokkulepetest tekkivad kohustused ja muud pikaajalised kohustused, mis nõuavad tulevikus rahast loobumist.

Netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Seadus kehtestab netovõlakoormuse ülemmäära, mis sõltub omafinantseerimise võimekusest.

Anija Vallavalitsusel on 2015. aasta seisuga 3 kehtivat laenulepingut:

2009. aastal võeti laen ÜVK projekti raames mitteabikõlblike kulude finantseerimiseks, 2012. aastal võeti laen Kehra Gümnaasiumi renoveerimine ja Anija vallamaja ventilatsioonisüsteemi süsteemi ja I korruse ehituseks.

2013. aastal võeti laen Kehra Gümnaasiumi algklasside maja renoveerimiseks.

2015. aastal on plaanis võtta laen Kehra staadioni ehitamiseks. Laenu vajadus ja suurus selguvad peale hinnapakumiste võtmist.

Tabel 25. Anija valla netovõlakoormus

Nimetus	2013	2014	2015
Põhitegevuse tulud	5 136 089	5 410 332	5 416 998
Laenukohustuse jääk	2 103 357	1 872 846	2 453 091
Likviidsete varade suunamata jääk	522 181	325 981	0
Netovõlakoormus (eurodes)	1 581 176	1 546 865	2 453 091
Netovõlakoormus %	30,79%	28,59%	45,29%

Tabel 26. Anija Vallavalitsuse laenukohustused

Võetud kohustuse sihtotstarve		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kohustus 1: Kehra linna ja Lehtmetsa küla vee- ja kanalisatsioonitrasside projekteerimine	Põhisumma	80 309	6 856				
	Intress	1 750	20				
	Kohustuse jääk	6 856	0	0	0	0	0
Kohustus 2: ÜVK mitteabikõlbulikud kulud (sadevee trass ja käibemaks)	Põhisumma		61 384	61 384	61 384	61 384	61 384
	Intress	10 000	12 507	12 405	11 907	14 170	12 942
	Kohustuse jääk	920 747	859 363	797 979	736 595	675 211	613 827
Kohustus 3: Kehra Gümnaasiumi renoveerimine ja vallamaja ventilatsiooni süsteemi ja I korruse ehitus	Põhisumma	89 035	73 188	90 706	92 855	95 212	97 549
	Intress	17 125	12 816	16 000	16 233	13 906	11 570
	Kohustuse jääk	885 965	795 373	704 667	611 812	516 600	419 051
Kohustus 4: Kehra Gümnaasiumi algklasside maja renoveerimine I etapp	Põhisumma		22 146	22 409	22 793	23 253	23 722
	Intress	2 400	3 800	3 500	3 707	3 247	2 778
	Kohustuse jääk	240 000	217 854	195 445	172 975	149 722	126 000
Kohustus 5: Kehra staadioni ehitamine	Põhisumma				25 804	24 418	22 983
	Intress				38 965	40 351	41 786
	Kohustuse jääk			755 000	729 196	704 778	681 795
	Kohustuste teenindamine	200 619	192 717	206 404	206 404	206 404	206 404
	sh põhisumma	169 344	163 574	174 499	202 836	204 267	205 638
	intress	31 275	29 143	31 905	70 812	71 674	69 076
	Kohustuste jääk kokku	2 053 568	1 872 846	2 453 091	2 250 578	2 046 311	1 840 673

6. Likviidsete varade muutus

KOFS alusel kuuluvad likviidsete varade muutuse eelarveosa koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Kohalikel omavalitsustel võib olla pangadeposiite ja väärtpabereid, mida käsitletakse seaduse kohaselt likviidsete varadena, kui neid saab vahetada suhteliselt lühikese ajaperioodi jooksul raha vastu ja neil puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Kohaliku omavalitsuse üksuste osalusi, muid aktsiaid ja osasid, nende väärtpaberite soetust ja müüki kajastatakse investeerimistegevuse eelarveosas.

Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga, saldo vähenemine kajastatakse miinusega. Sarnaselt investeerimis- ja finantseerimistegevuse tulemite kajastamisele on vastav regulatsioon vajalik eelarve ülejäägi või puudujäägi arvestamiseks.

Likviidsete varade vähenemine on 2015. aastal esialgu arvestatud 633 841 eurot.